

Február, a télbúcsúztató népszokások és farsangolás hava

Február hónaphoz a jeles névnap hagyományokon túl egyéb időjósítások, télbúcsúztató népszokások is fűződnek, olyan mozgó ünnepek, melyek igazodnak egyrészt a tavaszi napfordulóhoz, másrészt a húsvét előtti 40 napos nagyböjt kezdetéhez, *Húshagyókeddhez*, illetve az azt követő *Hamvazószerdához*. Egyben a tavaszköszöntő, oltalmazó, termékenységet varázsló ünnepek sorozata, a farsangi mulatságok, karneválok időszaka.

Február 2-a, *Gyertyaszentelő Boldogasszony Napja* – ami ebben az évben vasárnapra esik – a karácsonyi ünnepkör végső lezárása. A szentelt gyertya már az ókereszténység korában Krisztus jelképe; magát felemészti, hogy másoknak szolgálhasson. Úgy tartották, hogy az e napon meggyújtott gyertya megvédi a csecsemőket, a beteget, a halottakat a gonosz szellemektől. A népi

megfigyelés szerint, ha Gyertyaszentelő Boldogasszony napján jó idő van, hosszú lesz a tél, de ha aznap keményen fagy, hamarabb elbúcsúzhatunk a hideg időjárástól. Így szól a mondás: *„Gyertyaszentelőkor inkább a farkas ordítson be az ablakon, mint hogy a nap süssön.”*

Ez a nap a *medve-nap* is, a „medve is jósol”. A babona szerint, ha a medve február 2-án előbújik barlangjából, viselkedéséből következtethetünk az időjárás alakulására. *Ha a medve meglátja az árnyékát, mert napos az idő, visszamegy a barlangjába, így még hosszú télre lehet számítani. Ha nem látja az árnyékát, mert borús az idő, akkor kint marad, és közel a tavasz.*

folytatás a 3. oldalon

„Az élet villámaival szemben olyan légy, mint a madár, mely ha a fát kivágják alóla, nem a mélybe zuhan, hanem a magasba száll.”

Eötvös József

Élet a sorok között

Irodalmi kör Balatongyörökön

A Bertha Bulcsu Művelődési Ház és Könyvtár a Becsehegyért és Papehgyért Egyesülettel közösen szervezi a következő Irodalmi Kört, amelyre február 28-án, pénteken 17 órakor kerül sor.

A közös irodalmi élmény segít abban, hogy tudatos, értő figyelemmel legyünk jelen világunkban önmagunk és egymás számára.

Olvass velünk, ismerj magadra, beszélj róla!

Az Irodalmi Kör vezetője:
Németh Hajna irodalomtanár

József Attila Thomas Mann üdvözlése című verse ad alapot a beszélgetéshez.

*„Foglalj helyet. Kezdd el a mesét szépen.
Mi hallgatunk, és lesz, aki csak éppen
néz téged, mert örül, hogy lát ma itt
fehérek közt egy európaít.”*

(részlet)

**Gyógyszert ésszel,
gyógyszerésszel
I. rész**

6. oldal

„A tánc öröm, a lélek rejtett lelke”

Interjú Iván Anitával

4. oldal

Tolcsvay Béla énekmondó a Magyar Kultúra Napján

A magyar kultúra napját 36 éve, 1989 óta ünnepeljük meg január 22-én, annak emlékére, hogy Kölcsey Ferenc 1823-ban ezen a napon fejezte be a Himnuszt.

Az Országgyűlés 2022-ben – a Himnusz befejezésének 200. évfordulójára emlékezve – a magyar kultúra napját hivatalos állami emléknapnak nyilvánította.

A határozat szövege szerint az „Országgyűlés támogatja és szorgalmazza a Magyar Kultúra Napján kulturális rendezvények szervezését, amelyek megjelenítik Magyarország gazdag kulturális életét, a magyar kultúra megtartó erejét, valamint előmozdítják a nemzeti kulturális hagyományok megőrzését”, illetve „[...] hangsúlyozza, hogy Kölcsey Ferenc Himnusz című költeménye a nemzeti összetartozás egyik fontos sarokköve, a több mint ezeréves magyar államiság nemzeti jelképe.”

Az ünnepről Balatongyörökön *Tolcsvay Béla* Kossuth-díjas énekmondó, előadóművész műsorával emlékeztünk meg.

Balatongyörök 904 éves

Kedves Balatongyöröki Lakosok!

Várjuk azokat a régi családtörténeteket, amelyekben meghatározó a balatongyöröki jelenlét, három-négy generáción át tartó nyaralóhasználat vagy helyben lakás 80-100 éven át.

Régebben megjelent néhány „Villa-sori történet” a Balatongyöröki Hírlevélben. Szeretnénk kiadni egy helytörténeti gyűjteményt a kilenc évszázados települési évforduló alkalmából.

Az írásokat a polgarmester@balatongyorok.hu címre kérjük küldeni 2025. március 31-ig!

Köszönjük!

A léleknevesítő összeállítás megidézte a magyar múltat, a hazaszeretet nemzetépítő erejét és a magyar nyelv páratlan szépségeit.

A műsort követően a vendégek megkoszorúzták a Jüngling Zoltán Közösségi Ház előtt álló Wass Albert emlékkövet. Tolcsvay Béla itt elszavalta Wass Albert *Igazgyöngyök* című versét.

A megemlékezések nemes alkalmat adnak arra, hogy nagyobb figyelmet szenteljünk évezredek hagyományainknak, nemzeti tudatunk erősítésének, felmússuk és továbbadjuk a múltunkat idéző tárgyi és szellemi értékeinket.

Wass Albert:

Igazgyöngyök

Egyszer régen, mikor még nem volt bánat,
S a kék vizekben tündökölt a Hold,
Tündér leány állott a tenger partján,
S a hab lágyan, szerelmesen dalolt...
De egy este... messze észak felől
Orkán hadával érkezett a tél,
A tündér sírt és fényes könnyeit
Zúgó tengerbe hullatta a szél...
Aztán elment... a tenger várta, várta,
És fodros habja többé nem dalolt.
Ködös, borongós, néma éjszakákon
Sötét vizén nem tündökölt a Hold...
S a mélybe hullott tündér könnyekből
Lettek a fényes igazgyöngy szemek...
A gyöngyhalász néha megtalálja
A mélybe rejtett tündér-könnyeket...
Én is ilyen gyöngyhalász vagyok,
És verseim az igazgyöngyszemek...
Egyszer lelkembe zokogott egy tündér
S azóta néha gyöngyszemet lelek.

Február, a télbúcsúztató népszokások és farsangolás hava

folytatás az 1. oldalról

Egyes nézetek szerint az időjárásjóslo medve-előbújás *Jókai Mór: Az új földesúr* című regényére (1868) vezethető vissza:

„Elég az hozzá, hogy gyertyaszentelő napján a medve elhagyja odúját, kijön szétekinteni a világban. Azt nézi, milyen idő van! Ha azt látja, hogy szép napfényes idő van, a hó olvad, az ég tavasz-kék, ostoba cinkék elhamarkodott himnuszokat cincognak a képzelt tavasznak, s lombnak nézik a fán a fagyöngyöt, pedig lép lesz abból, melyen ők megulgnak; ha látja, hogy szép szellők lengedeznek, akkor a medve – visszamegy odújába, pihent oldalára fekszik; talpa közé dugja az orrát, s még negyven napot aluszik tovább; – mert ez még csak a tél kacérkodása...” – olvasható a regényben.

A februári télűző, tavaszhívogató maskarás mulatságok közül a legismertebb a mohácsi busójárás.

De honnan is ered, mi a jelentése, története?

A busó kifejezés a házról-házra járást jelentette, és ez ragadt át a maszkos figurákra, akiket ma is látunk a felvonuláson. A tél sötétjéből a tavaszi megújulásba átvezető népszokás formájában az 1920-as években következett be az első markáns változás, aminek köszönhetően a busójárás tágabb nyilvánosságot kapott.

Röviden összefoglalva mit is tudunk a busójárás történetéről?

A busójárás mohácsi sokácok, egy balkáni eredetű népcsoport messze földön ismert népszokása. Idejét a tavaszi napfordulót követő első holdtölte határozza meg, ezért 2025-ben február 27.–március 4. közé esik az idei maskarás felvonulás. Régen *Farsangvasárnap* reggelétől *Húshagyókedd* estéjéig tartott a mulatság. A farsang utolsó csütörtökjén a gyermekek öltöztek maskarába.

Mohácson a hagyomány eredetét a töröküzés legendájával is magyarázzák. A monda szerint a Mohács-szigeti mocsárvilágba menekült őslakos sokácok megelégedve a rabigát, ijesztő álarcokba öltöztek, majd maguk készítette zajkeltő eszközökkel, az éj leple alatt csónakokkal átkeltek a Dunán, és kizavarták a törököket Mohácsról. Ennek a legendának nincs történeti alapja. Ugyanis a város, az okleveles anyagok alapján 1687-ben szabadult fel a török uralom alól, s a sokácok nagy arányú betelepítése csak mintegy tíz évvel ezután kezdődött meg. Így minden bizonytalansággal a balkáni eredetű sokácok korábbi hazájukból hozták magukkal a szokásukat, mely aztán Mohácson formálódott tovább és nyerte el mai alakját. A népszokás megjelenéséről a 18. század végétől vannak írásos történelmi adatok.

A busó öltözete régen is olyan volt, mint ma: szőrével kifordított rövid bunda, szalmával kitömött gatya, amelyre színes, gyapjúból kötött cifra harisnyát húztak, lábukon bocskort viseltek. A bundát öv vagy marhakötél fogta össze derekukon, erre akasztották a marhakolompot. Kezükben az elmaradhatatlan kereplőt vagy a soktollú, fából összeállított buzogányt tartották. A leglényegesebb azonban, ami a busót busóvá teszi: a fűzfából faragott, hagyományosan alátvérrrel festett birka-bőr-csuklyás álarc. (Napjainkban vörös festéket használnak.)

Az így beöltözött busókat kísérik a *jankelek* (jelmezes alakok), akiknek az a szerepe, hogy távol

tartsák az utca népét, főleg a gyerekeket a busóktól. Hamuval, liszttel, ma már csak ronggyal vagy fűrészpórral töltött zsájkukkal püfölik a csúfolódó gyerekeket. A lefátyolozott arcú nőket és a lakodalmas viseletbe öltözött férfiakat, továbbá a karneváljelmezű alakokat itt maskaráknak hívják. Ez a kifejezés ment át a farsangi báli mulatságok jelmezekbe öltözött figuráira, akiket sok helyen *maskarás farsangolóknak* neveznek. Mindezek rokonságot mutatnak a riói, a velencei karnevállal és az afrikai népek szokásaival.

A mai busójárás sokat veszített az eredeti hagyományokból, de napjainkban is a régi népszokás központjában, a Kőly téren kezdődik. A beöltözött busók, jankelék, maskarák itt gyülekeznek, itt találkoznak a Dunán csónakokkal átkelt busók az ágyús, az ördögkerek, a szekeres, a kürtös, a teknős és más busó csoportokkal. A régi busóágyú dőrejére a Duna-parton és a környező utcákban iszonyú zajt keltve ünneplik a farsangot. Szürkületkor a meggyújtott óriási máglya körül táncolnak. Így ér véget a *Farsangvasárnap*. A mohácsiak *Húshagyókedden* is farsangolnak, amikor a máglyára helyezték, a telet jelképező koporsót elégetik, és annak körültáncolásával elbúcsúznak a hideg évszaktól, így köszöntve a tavasz eljövételt.

Ígazi látványosság, egyszer érdemes Mohácson mindezt átélni!

Kedves Olvasók! E kis élménycsomaggal kívánunk Mindenkinek kellemes farsangolást, tavaszvárást, maskarába öltözve legyen akár Győrökön, akár máshol.

WZsÁ

(képek forrása: csodalatosmagyarország.hu, smileparty.hu)

„A tánc öröm, a lélek rejtett lelke”

Januári számunkban a balatongyöröki „Daloló Györök” felnőttkórus vezetőjét, Török Nikoletta zenepedagógust mutattuk be. A zene világához szervesen kapcsolódik a tánc, így most a balatongyöröki szenior tánc oktatójával, *Iván Anita* tanítónővel ültünk le egy kis beszélgetésre,

azzal a szándékkal is, hogy a cikk elolvasása után remélhetőleg többen kedvet kapnak a tánchoz, és szívesen csatlakoznak ehhez az összetartó közösséghez, táncsoportozásba.

– *Kedves Anita, kérem mondjon egy-két gondolatot magáról!*

– Sümegen élek, most már csak a férjemmel, a gyerekek

kirepültek. Tanító-német nyelvoktatóként végeztem Szombathelyen a Berzsényi Dániel Főiskolán, de csak másfél évig dolgoztam tanítóként, majd férjhez mentem, jöttek a gyerekek. A GYES után férjem autójavitó vállalkozásába segítettem be irodavezetőként 12 évig. Ez a munka nem elégített ki, így mellette elkezdtem kisebb helyi rendezvényeket szervezni. Az első egy futóverseny volt, majd kirándulások, különböző témájú előadások következtek.

– *Mikor és milyen indíttatásból kezdett el foglalkozni a táncsal?*

– 2016-ban Budapesten egy rendezvényszervező tanfolyamot végeztem el, ahol megismerkedtem egy hölgygel, Radvánszki Edittel, aki akkor járt a szenior örömtánc oktatói képzésre. Ez abban az évben indult először Magyarországon. Csirmaz Szilvia, egy nyugdíjas tanárnő Ausztriában élő barátnője „unszolására” kezdett el járni a kinti foglalkozásokra. Abszolválta az oktatói képzést, csoportot hozott létre Budapesten. A sikeren felbuzdulva befejezte a referens képzést is, amivel már ő is képezhetett oktatókat. Edit elsők között volt, aki tanulhatott nála. Emlékszem, mindenki milyen mosolyogva hallgatta, mikor mesélt a szenior örömtáncról. Senki nem hitte, hogy ez érdekelhet bárkit is.

A tanfolyam után továbbra is tartottam Edittel a kapcsolatot, és mesélte, mekkora sikere van az örömtáncnak. Korábbi rendezvényeimre többnyire a nyugdíjas korosztály járt el. Mindig is imádtam táncolni, így 2018 őszén úgy döntöttem, én is elvégzem a tanfolyamot. Nem is gondoltam volna, hogy ez a döntés ekkora változást hoz majd az életembe.

– *Mit jelent az örömtánc elnevezés?*

– Ez egy mozgalom, amely Németországban kezdődött a 2. világháború után. Ilse Tutt, német táncpe-

dagógus anyósa kérésére kidolgozott olyan táncokat, melyeket idősebb emberek is el tudnak táncolni közösségbe járva, nincsenek benne hirtelen mozdulatok, ugrások. Nagyon gyorsan terjedt, ma már a világ számos országában megtalálható. Meghatározott zenékre, meghatározott koreográfiákat táncolunk, mindenhol ugyanazt. Magyarországon ma már több, mint 12 000 fő jár a 320 oktatóhoz.

– *Mit jelent az EVENiTa kifejezés?*

– Ez saját kitalációm, még az örömtánc előttről, mikor létrehoztam a web- és Facebook oldalam, alapítottam egy egyesületet. Kellott egy név, EVENT, amely angolul eseményt, rendezvényt jelent, Anita a nevem, a kettőt összemostam, így jött az EVENiTa.

– *Hogyan lett oktató?*

– 2018-ban jelentkeztem a képzésre, ami Budapesten zajlott, három háromnapos hétvégén. A tanfolyam előtt egy felvételi beszélgetésre került sor Csirmaz Szilviával. Majd kerestem a környéken egy oktatót, akinek az óráin minimum 20 alkalommal részt kellett vennem. Sárvárra, az esti oktatásra jártam, mert akkor még dolgoztam a cégünkben. A tanfolyam 2019 januárjában, júliusában és októberében zajlott, ahol elsajátítottuk az alapkifejezéseket, a leírások olvasását, a ritmikus beszéd fontosságát, és megtanultunk közel 30 táncot. A januári tanfolyam után már létrehozhattunk saját gyakorló csoportot, így én Sümegen el is kezdtem 14 fővel, és szerencsére egyre többen lettünk. Ez a legrégebbi csoportom.

– *Hány táncsoportja van?*

– Jelenleg Sümegen, Tapolcán heti kétszer, Ajkán, Devecserben, Zalaszentgróton, Balatongyörökön és Zalaszentlászlón heti egyszer tartok órát, kb. 200 állandó táncosom van, akik rendszeresen járnak.

– *Balatongyörökön mióta oktat?*

– 2021 nyarán pápai oktatótársam, Tiboldné Rózsa hívott Balatongyörökre, mert ők minden évben részt vesznek az Egészséghefen. Itt találkoztam Dr. Idrányi Zoltánné Pátzay Annával (vagy ahogy többen is ismerik, Cidával), aki megkért a táncoktatásra. Így alakult meg a balatongyöröki táncsoport, amely azóta is működik hetente egyszer, szerdánként, általában 15-18 fővel.

– *Hogyan állítja össze egy-egy óra anyagát?*

– Mivel tanultam testnevelés módszertant, figyelembe veszem azt is, hogy a lassabb mozgástól haladjunk a gyorsabb felé, legyen egy intenzívebb része az órának, majd ismét lassuljunk le. Szerencsére már nagyon sok táncleírás van a fejemben, így ott az órán el tudom dönteni, hogy – létszámtól függően – mely táncokat tanítom meg. Mindig viszek könnyebbet, bonyolultabbat, és törekszem rá, hogy mindig legyen új koreográfia is. Nem az a célunk, hogy hibátlanul elsajátítsuk a koreográfiákat, hanem hogy sokat használjuk az agyunkat, új

lépéskombinációkat kelljen megjegyezni, az irányokra, társunkra és természetesen a zenére figyelve. A táncunk egyik legfőbb értéke, hogy segít a demencia kialakulását késleltetni, ha rendszeresen csináljuk.

– *Milyen egyéb programokat szervez?*

– A szenior örömtánc nagyon sok egyedül élő embert, főleg hölgyet hozott össze, akik még szeretnének nyugdíjas koruk ellenére aktívak maradni, de egyedül nehéz mozdulni. A kialakult közösségekkel azonban szívesen valósítják meg bakancslistás céljaikat, például elutaznak olyan helyekre, ahová egyedül már nem mennének el. Így sokat járunk színházba, koncertekre, múzeumokba, túrázni, több napos táborokba, sőt külföldre is. Voltunk például Szegeden, Szlovéniában. A legközelebbi utunk Prágába vezet, és a farsangra is készülünk.

– *Mit ad a tánc, miért fontos?*

– A rendszeres tánc a mozgás adta örömről túl – ami ugye endorfint, boldogsághormont termel – segít a test fitten tartásában, finoman átmozgatja az ízületeket, izmokat. A foglalkozások lehetőséget adnak arra, hogy célja legyen a napoknak, legyen miért felöltözni, legyen mit várni, legyen hova elindulni. A kialakult közösség baj esetén megtart, segít. Jó érzés az is, hogy Ő is segíteni tud, ha szükség van rá, fontosnak érezheti magát. Társadalmilag is hasznos, hiszen az egymást segítő emberek később szorulnak rá gyerekeikre és a szociális hálóra.

Kedves Anita! Mindannyiunk nevében köszönjük a beszélgetést, a sok türelmet, szeretetet, amit a táncok tanításán keresztül a szenior táncosok felé sugároz. Kívánjuk, hogy nagyon sokáig ily örömmel, kedvességgel oktassa a továbbiakban is a balatongyöröki és a többi csoportjait, akiknek mosolyt jelent minden egyes „táncos” nap. Voltaire idézetével: „Olvassunk és táncoljunk, ez a két szórakozás soha nem árthat a világnak”.

WZsÁ

Felhívás

Tisztelt Balatongyöröki Lakosok!

A Nemzeti Faültetés Napja közös cselekvésre invitáló akciónap.

A 10 millió Fa Alapítvány felhívását tesszük közzé. Csatlakozzunk mi is március 1-jén ehhez a kezdeményezéshez!

A Szerkesztőség

A klímaválság az aszályval, kitaró hőséggel és árvizekkel betört a nappalinkba, beszivárgott az életünkbe, már most veszélyezteti az élhető életünket, de még ijesztőbb képet fest a jövőnkre nézve.

A 10 millió Fa közösség látva, hogy nem elég gyorsan és nem elég sokan reagálnak a sürgető helyzetre, együttműködő partnereket, szövetségeseket, társakat keres, akik kivennék a részüket a halaszthatatlan közös feladatból, hogy ne nézzük tétlenül ezt a változást, hogy mindent elkövessünk a negatív hatások enyhítésére. Hogy fákat ültessünk az élhető élet reményében.

A Nemzeti Faültetés Napja olyan akciónap, amelyre mindenkit várunk, aki szeretne aktívan cselekedni a klímaválság, valamint az ökológiai krízis helyi hatásainak csökkentése érdekében.

A klímaválság a Föld minden lakóját érinti, a személyes válaszuk azonban csak lokális lehet.

Eltökélt célunk, hogy minden tavasz első hétvégéjén a lehető legtöbb fát ültessük el Magyarországon, így téve egy nagy lépést egy élhetőbb világért.

Legyen a március első szombatja mindig a nemzeti faültetés napja!

Az első alkalom: 2025. március 1.

Egy apró lépés kell mindössze: mindenki a maga helyén és képességei szerint vegyen részt ezen az akciónapon!

Az 1 fő = 1 fa elvén ültetünk fákat.

Meggyőződésünk, hogy az egyének cselekvő részvétele nagyon fontos a klímaváltozás hatásainak megfékezésében.

Gyere, ültess velünk 2025. március 1-jén!

Egyenként, csapatként, céggként és önkormányzatként is itt tudsz regisztrálni:

<https://nemzetifauletetesnapja.hu/csatlakozom/>

10 millió Fa Alapítvány

Tel: +36 20 401 6 401

E-mail cím: nemzetifauletetesnapja@10milliofa.hu

Levelezési cím: Budapest 1410 pf 157.

Gyógyszert ésszel, gyógyszerésszel

A gyógyszerek helyes használata

Kedves Balatongyöröki Lakosok!

Dr. Somogyi Zsolt vagyok, az Önök szakgyógyszerésze. Balatongyörökön dolgozom az Egészségház gyógyszerertárában. A település önkormányzata és a Stark Patika együttműködésének köszönhetően minden héten hétfőn és pénteken délelőtt 8 órától 12 óráig, valamint szerdán délután 14 órától 17 óráig várom Önöket. Tapasztalatom szerint a gyógyszerek kiváltása az első lépés betegségük gyógyulása felé, de legalább ilyen fontos gyógyszereik helyes használata, a gyógyuláshoz szükséges szakmai tanácsadás és a használat során felmerülő kérdések szakmai megbeszélése.

Ezért is hálásan köszönöm a települési önkormányzat felkérését, miszerint havi rendszerességgel „Gyógyszert ésszel, gyógyszerésszel” címmel szakmai tanácsokat, javaslatokat írhatok a helyes gyógyszerhasználatról.

Minden hónapban lesz egy témakör, melyben leírom az általam fontosnak tartott dolgokat az adott témában.

A gyógyszerek megfelelő minőségben, mennyiségben, szigorú előírások szerint gyártott készítmények. Az Ön orvosa által receptre felírt gyógyszer vagy akár recept nélküli gyógyszer hatékonysága és biztonságossága függ a helyes használattól.

Nagyon fontos, hogy tájékozódjon, mit, mikor, hogyan és mivel szabad használni. Számít, hogy a gyógyszereket milyen napszakban vesszük be. Van olyan, amit este kell, van olyan, amit reggel, van, amit éhgyomorral, és van, amit étkezés közben vagy utána. Fontos az is, hogy mivel vesszük be.

Ha valaki több gyógyszert szed egy nap, valószínű, nem veheti be őket egymás után, mert befolyásolhatják egymás felszívódását vagy hatását.

A gyógyszert annyiszor kell a nap folyamán bevenni, ahányszor az orvos azt elrendelte.

Ha kevesebbszer vagy többször szedjük, a várt hatás nem érhető el, illetve a mellékhatások fokozódhatnak. A megfelelő feltételek teljesülése igen fontos, hogy a gyógyszer hatni tudjon.

A gyógyszerertárban mindezeket szívesen megbeszélem Önökkel. A helyes használat legalább olyan fontos, mint maga a gyógyszer. A legjobb a személyes megbeszélés.

Néhány alap tudnivalót megosztok.

Nem minden tablettát szabad felezní. Amennyiben a tablettát felezzük, azt tablettafelező használatával

tegyük, ami gyógyszerertárban kapható. A tablettában egyenletesen elosztott a hatóanyag, ha felezzük, nem mindegy, mekkora darabokra sikerül. Vannak olyan bevonatos tabletták, amelyek felezése megbontja a bevonatot, így hatásuk bizonytalanává válik. A dobozon a gyártók feltüntetik, hogy sima tablettá, filmtabletta vagy módosított hatóanyag tartalmú gyógyszer szedünk. Ilyenek a jelzések: CR, ZOK, MR, SR, GITS, XL, UNO, XR, LA

Minden gyógyszer szedése során fontos, hogy a betegtájékoztatóban szereplő szedési útmutatót feltétlenül tartsuk be.

A gyógyszeres kapszulát nem szabad szétszedni, egyben kell lenyelni.

Szirup, szuszpenzió, emulzió feliratú gyógyszereket használat előtt fel kell rázni, csak így lesz biztos, hogy az előírt adag tartalmazni fogja a hatékony gyógyszert.

Hatóanyag tartalmú tapaszok esetében nagyon fontos, hogy a tapaszokat csak tiszta, ép, száraz bőrre szabad felhelyezni.

A teljesség igénye nélkül néhány jó tanács a kenőcsökre vonatkozóan. Figyeljünk a tárolásra, fontos a megfelelő hőmérséklet. A kenőcsök javasolt használata igen sokféle lehet. Mindig olvassuk el a betegtájékoztatóban a felhasználás módját, ha szükséges, kérdezzük a szakembert.

A rágótablettákat, szájjában oldódó készítményeket el kell rágni vagy szájjában kell tartani, amíg szét nem esik. Ha ezeket rögtön lenyeljük, várt hatásuk nem lesz megfelelő.

A poroknál fontos, hogy a betegtájékoztatóban olvassuk el, milyen hőmérsékletű folyadékban oldhatók, és az lehet-e más, mint víz.

A cseppeket mindig a betegtájékoztatóban részletezett módon használjuk.

Szemcsepp használat előtt, hogyha van, a kontaktlencsét ki kell venni. Cseppentéskor a fejünket döntjük hátra, az alsó szemhéjat húzzuk le, és csak az előírt cseppszámot cseppentsük. Cseppentés után szemünket tartsuk lecsukva pár másodpercig, hogy a hatóanyag megfelelően fel tudjon szívódni, majd nyissuk ki és pislogjunk.

A fülcseppet rövid ideig melegítsük fel a kezünkben, mert így komfortosabb a használata.

A gyógyszerek mellé sokszor vásárolunk reklámozott vagy jónak vélt termékeket. Veszélyes lehet. Állandó gyógyszereink felszívódását, hatását, kiürülését befolyásolhatja a vele együtt szedett készítmény.

Lényeges, hogy mindig beszéljék meg orvossal vagy gyógyszerésszel azt, hogy mit szednek, esetleg mit szeretnének szedni. Nagyban befolyásolja a gyógyulást.

A vény nélküli termékek neve mellett kérem feltétlenül olvassák el a dobozon a hatóanyagot.

Két különböző doboz két különböző névvel, lehet ugyanazon hatóanyagú. Ha mindkettőt szedik egyszerre, súlyos mellékhatásokat okozhat, vagy könnyen túlléphető a napi legnagyobb dózis, ami súlyos következményeket eredményezhet.

A legbiztosabb, ha szakemberrel közösen választanak recept nélküli készítményeket.

Lejárt gyógyszert soha ne használjunk el, egészségkárosító lehet. Lejárati időn túl a gyógyszer hatóanyag-tartalma nem megfelelő, nem szabad felhasználni.

Hozza be kérem a patikába, és kidobjuk gyógyszerhulladék-dobozba, amit megsemmisítenek, mint veszélyes hulladék.

A felsorolt leírások az általam legfontosabb gyógyszerhasználatra hívják fel a figyelmet, korántsem tudok teljességre törekedni.

Ha kérdezni szeretne, vagy tanácsra van szüksége, kérem, nyugodtan jöjjön be a balatongyöröki gyógyszer-tárba, szívesen segíték.

Márciusban a vitaminok, gyógynövények, immunerősítő készítmények helyes használatáról fogok írni Önöknek.

Bizom abban, hogy tudtam segíteni.

Tisztelettel:

Dr. Somogyi Zsolt

Szakgyógyszerész

StarkPatika

Balatongyöröki Gyógyszertár

Szentmisék és zsolozsmák a következő időszakban

Február 16., vasárnap

Évközi VI. vasárnap

8.00 Vonyarc

9.15 Balatongyörök

10.30 Gyenes

11.30 Diás

Február 23., vasárnap

Évközi VII. vasárnap

8.00 Vonyarc

9.15 Balatongyörök

10.30 Gyenes

11.30 Diás

Február 24., hétfő

Szent Mátyás apostol

18.00 Szent Mihály-kápolna

Szentmise és zsolozsma

A plébánia facebook oldala

Plébánia
elérhetősége:
06 20/324 6860

Reményik Sándor:

Az én békességem

Ha eljönne a Csoda könnyű szárnyon,
S szívembe egyszer az a béke szállna,
Amelyre szörnnyű szomjúsággal vágyom: -
Előbb elzárnám a láda fiába.
Tűnődve rajta, hogy ez hogy esett,
Trónolnék vele a világ felett.
Nagy-óvatosan körültagogatnám:
Hogy hát igazán, igazán nem álom?
Nem riasztja el első mozdulásom?
De aztán végigvinném a világon:
Testvér, testvérem, rokonom, barátom,
Itt, itt a béke, itt van aranytálon!
Itt, itt van mindennek a megoldása,
Szűnjön szívetek szünetlen sírása!
És elrendeznék mindent olyan szépen:
Nem volna sokkal szebb az üdvösségben.

Szerelmes Györökiek Felhívás

Kedves Györökiek!

Nőnap alkalmából egy különleges fotókiállítással készülünk, amelyhez az Önök közreműködésére is számítunk! Szeretnénk megmutatni, milyen szép és örömteli házasságban vagy párkapcsolatban élni. Arra kérjük Önöket, hogy osszák meg velünk kedvenc esküvői fotójukat, vagy ha párban élnek, egy kedves közös képet Önökről!

Szívesen bemutatnánk az egykor Györökön élt párokat is – várjuk szüleik, nagyszüleik, déd-szüleik esküvői fotóit is!

A képeket az alábbi e-mail címre várjuk:
muvelodesihaz.gyorok@gmail.com,
vagy személyesen is leadhatják képeiket a
könyvtárban.

Beküldési határidő: 2025. február 20.

Kérjük, ne felejtsek el mellékelni a neveket és a házasságkötés évszámát!

A kiállítást a nőnap ünnepség keretében, 2025. március 7-én, 17.00 órakor tervezzük megnyitni. Legyenek Önök is részesei ennek a szép közösségi kezdeményezésnek! Várjuk a képeiket szeretettel!

JELES II. NÉVNAPOK

február

Néphagyományok és népi mondások tükrében

A **február** hónap neve a latin *Februarius*, ami klaszszikus római szerzők szerint a szabin *februm* „tisztulás” szóból ered. Februárt az ősi mondáink *Szarvastorként* említik, a katolikus naptár *Böjtelő havának*, a meteorológusok *Télutó havának*, a régi székely-magyar naptár *Jégbontó havának* nevezi. Az utóbbi elnevezések már az időjárás várható változásaira, a tavaszvárásra utalnak. Így nem véletlen, hogy ebben a hónapban is sok olyan névnapot ünnepelhetünk, amelyekhez számos hagyomány, népszokás fűződik. A teljesség igénye nélkül lásuk, hogy melyek is ezek.

Február 3-án Balázs, eredete: latin-germán nemzetségi *Blasio-Blasius* névből, jelentése: boldog, tüzes, fényes. *Szent Balázs püspök*, a tizennégy segítőszent egyikeként ezen a napon vált vértanúvá. A 3-4. században élt, eredetileg orvoslással foglalkozott. A legenda szerint egy özvegyasszony egyetlen fiát mentette meg, aki halszállkától fuldoklott. A fiú anyja hálából ételt és gyertyát adott neki. Ennek emlékét őrzi a *Balázs-áldás* vagy *balázsolás*, amit egyes vidékeken „*torkoskodásnak*” vagy „*toroknyomásnak*” is neveznek. Néhány helyen még napjainkban is almát szentelnek ezen a napon, amit később torokfájás gyógyítására használnak. Régebben *borszentelést* is végeztek Balázs napján, ez a *Balázs-bor*. A misén a Balázs-áldás során a pap két gyertyát tart a hívők álla alá e szavak kíséretében: „*Szent Balázs püspök és vértanú közbenjárására szabadítson meg téged Isten a torokbajtól és minden más betegségtől.*” E szavaknak a néphit rendkívüli erőt tulajdonított. Egyes részekén a férfiak kissé „átírva” az áldást, így imádkoztak: „*Ments meg uram engem a torokfájástól, a kigyómarástól, de főleg a rossz asszonyoktól.*” A balázsolás szokását *Babits Mihály* – gégeműtétje előtt – is megörökítette a „*Balázsolás*” című híres versében (1937).

Február 5-én Ágota, eredete a görög *Agathos* névből, jelentése: jó, tiszta, nemes, szűz. Ez a nap a Szűz Mária melletti hét női szentek egyikének, a 3. század-

ban élt szicíliai *Cataniai Szent Ágota* vértanúságának ünnepe. Sziciliában az Etna vulkán kitöréseit megakadályozó védőszentként tisztelik. A néphagyományok szerint ettől a naptól kezdve a gazdaember figyelme már a közelgő tavaszi munkákra összpontosult, ezért igyekeztek rendet teremteni a portán, körülsöpörték a házat, az ólakat, hogy kiűzzék a házi férgeket, bogarakat. Egyes helyeken Szent Ágotához imádságos cédulákat címeztek és kiakasztották az ajtókra, ablakokra, ólakra, hogy megvédjék azokat a tűz ellen. Időjárásjóslásként terjedt el a mondás: „*Ágota a telet még szorítja, de Dorottya majd tágitja.*” Történelmünkben *Szent István királyunk* egyik leányát is Ágota névre keresztelték.

Február 6-án Dorottya, eredete: ógörög, de a latin *Dorothea* alakból származik, jelentése: Isten ajándéka, szerény, erényes. *Szent Dorottya* ókeresztény vértanú, Kr. u. 288-ban hite miatt ezen a napon lefejezték. Az erényesség, a rózsák, gyümölcsök, kertészek védőszentje, a farsangi vigadalmak oltalmazója. Nálunk kevésbé használatos keresztnev, de sokan ismerhetik *Csokonai Vitéz Mihály* (1773-1805) „*Dorottya*” című komikus eposzát, ahogy a szerző nevezte „*a Dámák diadalma a Fárságon furcsa vitézi versezet*”, amely a farsangi bálók hangulatát mutatja be az 1798-99-es években.

Február 14-én Bálint, eredete: a latin *Valentinus* családnévből, jelentése: erős, egészséges. Több történet is ismert a 3. századból, az ókori Rómában élő *Valentinus püspökről*. Ezek közül az egyik, amikor *II. Claudius Gothicus* császár (Kr.u. 269-270) megtiltotta a fiatal férfiaknak a házasságot, mert úgy vélte, hogy az egyedülállók a családoknál jobb katonák. Valentinus (Bálint) püspök megtagadta a rendelet teljesítését, titokban továbbra is esketett, és ezért kivégezték. A másik legenda is *II. Claudius Gothicus* császár uralkodásához kötődik. Ugyanis a börtönében raboskodó Valentinus (Bálint) püspök csodát tett, visszaadta a börtönőr vak lányának látását, majd kivégzése előtt, február 14-én üzenetet küldött a lánynak: „*A te Valentinod*” aláírással. Ebből eredhet a Bálint-napi üzenetküldés szokása. Az 5. század végén *Gelasius pápa* rendelte el, hogy Szent Valentin napját február 14-én ünnepeljék, igaz hivatalosan nem avatták szentté, de cselekedetei alapján szentként, azaz a házások, szerelmesek védőszentjeként tisztelik. Bálint-naphoz nagyon sok hiedelem, szerelmi praktika, boszorkányság is fűződik. Ilyen például, hogy a fiatal lánynak olyan almát kell enni, amelyiknek 9 magja van. Ezt a kilenc magot egy óvatlan pillanatban bele kell tennie a kiválasztott fiú zsebébe, mert így biztos bele fog szeretni a praktikát választó lányba. Vagy ezen a napon meg kell gyújtani egy szál gyufát, megvárni, amíg elég, s amerre ekkor dőlni fog, abból az irányból érkezik a szerelmes. Termésjósló napként is tartják a Bálint-napot, ugyanis, ha ezen a napon hideg, száraz az idő, bőséges termés várható. Hazánkban a Bálint keresztnev már a középkor óta kedvelt. *Pl. Balassi Bálint* (1554-1594) költő; *Magyar Bálint* (1520?-1573) törökverő

BALATONGYÖRÖK

BALATONGYÖRÖKI HÍRLEVÉL - Balatongyörök Község Önkormányzatának ingyenes kiadványa

Felelős kiadó: Bánkiné Király Zsuzsanna polgármester

Megjelenik: 500 példányban

E-mail: szerkesztoseg@balatongyorok.hu

szigligeti várkapitány; *Hóman Bálint* (1885-1951) történész, kultuszminiszter.

Február 16-án Julianna, eredete: a latin *Julius* nemzetségi névből, jelentése: ragyogó, találékony, alkotó. A kisázsiai *Nikodémiai Szent Julianna* ókeresztény szűz vértanú halálának napja. Börtönbe vetették, megkötözték, lefejezték, mivel nem akart a számára kijelölt pogány férfihoz feleségül menni. A festményeken megláncolt ördöggel ábrázolják. A beteg gyerekek védőszentje. Hazánkban gyakori keresztnév, de kevés mondás kapcsolódik hozzá. A néphit szerint: „*Ha boldognak Julisok, rázzák dunyhájukat, akkor biz'a havazik.*” Azaz még várni kell a melegebb időre. Ezt a keresztnévet viselte Széchenyi István édesanyja, *Festetics Julianna* (1753-1824); *Ercsey Julianna* (1818-1885) Arany János felesége, és leánya, *Arany Julianna* (1841-1865); valamint *Rákóczi Julianna* (1672-1717), II. Rákóczi Ferenc nővére.

Február 19-én Zsuzsanna, eredete: bibliai, a héber *Sosanna* név latin fordítása *Susanna*, jelentése: lilium, fehér virág, mint Isten kegyeltje. A bibliai történet szerint Zsuzsanna egy jámbor zsidó asszony, akit jómódú férje házának két gyakori vendége, a nép két véne megkívánt, és egy délután a kertjében, fürdőzés közben meglepték őt, és kényszerítették, hogy háljon velük. Az asszony ellenállt, mire a két vén megvádolta, hogy egy ifjúval látták szerelmeskedni. A közösség hitelt adott a tekintélyes férfiak szavának, s már megkövezni vitték Zsuzsannát, amikor az *ifjú Dániel próféta* közbelépett, és ügyes keresztkérdésekkel rábizonyította a vádlókra hazugságukat. A nép dicsérte az ifjú bölcsességét, és a rágalmozókat kövezte meg. Ez az elbeszélés Dániel könyvének függelékében található, és csak a katolikus kánonban szerepel. Hazánkban a népi időjósítás szerint: „*Zsuzsanna elviszi a havat, ha megszólal a pacsrta, közel a tavasz.*” A pásztorok szerint: „*Zsuzsanna, ha a hórá rapisül, akkor az elolvad.*” Egy-két híres Zsuzsanna: *Lorántffy Zsuzsanna* (1600-1660), I. Rákóczi György (1593-1648) erdélyi fejedelem felesége; *Kossuth Zsuzsanna* (1817-1854), *Kossuth Lajos* (1802-1894) húga.

Február 24-én Mátyás, eredete: a héber *Mattathias*-ból, a latin *Matthius* változatából, jelentése: Isten ajándéka, alázatos. Júdás helyére a 11 apostol sorshúzással választotta Mátyást, így vált 12. apostollá (Ap-Csel 1.15-26). *Szent Mátyás apostolt* az első században tanításai miatt bebörtönözték, és február 24-én lefejezték. A középkorban bárdal, szekercével ábrázolták. E jelképekkel Szent Mátyás ünnepe a nép képzeletében összefonódott a tavasz közeledtével, így lett a bibliai szent *Jégtörő Mátyás*, mert az ő szekercéje töri meg a jeget, a tél hatalmát, ahogy a mondások is tartják: „*Mátyás megtöri a jeget, ha nem talál, akkor csinál, ha meg talál, akkor ront.*” Vagy a másik: „*Tapogatva jár a jégen a róka Mátyás után.*” (Felenged a fagy.) A palóc hagyomány szerint Mátyás-napon a madarak csiripelése a tavasz előjele, hiszen Mátyás „*kiosztja a madarak sípjait*

és szüre újjából kiereszti a tavaszt.” Sokfelé, ha ezen a napon az idő havas volt, búzát, árpát, zabot vetettek a jó termés reményében, a gazdasszonyok sárgarépát, petrezselymet, borsót, mert a férgek akkor nem eszik meg a magvakat. Egyéb időjóslo mondások: „*Mátyás napján esik, jég veri a termést.*”; „*Ha Mátyás esik, savanyú szőlő lesz.*” Mátyás a halászoknak is jeles napja, ekkor kezdenek ivni a csukák. Ezen a napon fogott csuka a „*Mátyás csukája*”, ami egész évben bő halfogást ígér. A néphit mellett ne feledkezzünk meg arról, hogy a magyar népmesék igazságos királya is Mátyás névre hallgat. *Hunyadi Mátyás királyunk* 1443. február 23-án éjjeli órákban látta meg a napvilágot, így a kor szokásához híven kapta meg a Mátyás nevet.

Február 25-én Géza, eredete: régies magyar hangzású *Gejza*, jelentése: hercegecske. Igazi ősi magyar névként szinte természetes, hogy őseink és az Árpád-házi királyaink viselték ezt a nevet. Legelőször Taksony fia *Géza* (945-997) *magyar fejedelem* (972-997), *Szent István királyunk* édesapja. Az Árpád-ház királyai: *I. Géza* (1074-77), *Szent László* fivére, *II. Géza* (1141-62), *II. Béla* (Vak Béla) elsőszülött fia. Róluk, történeteikről, uralkodásaikról geszták, krónikák, kódexek szólnak, melyeket érdemes időnként kezünkbe venni. Természetesen ne feledkezzünk meg az Egri csillagok írójáról, *Gárdonyi Gézaról* sem. A Géza név napjainkban is gyakori.

E néphagyományokkal, közmondásokkal tarkított névnapi kis kalendáriummal minden – a fenti neveket viselő – kedves györi lakosnak, nyaralótulajdonosnak és olvasónak sok örömet, boldogságot, jó egészséget kívánunk *Kányádi Sándor: Hóvilág, hóvirág* című versének soráival:

*Hóvilág,
holdvilág –
alszik még a
hóvirág.*

*Félőles,
méteres
paplan alatt
aluszik:*

*számoljuk ki,
hányat kell még
aludnia
tavaszig.*

WZsÁ

Ismerjük meg a balatongyöröki fiatalokat!

Többrészes sorozatot indítunk. Szeretnénk megismerni a településünkön élő fiatalokat. A nyolcadikos osztályos tanulók február hónapban pályaválasztás előtt állnak.

Első alkalommal Gelencsér Lilivel beszélgetünk családról, iskoláról, továbbtanulásról, és arról, mivel foglalkozik szívesen szabadidejében.

– Kedves Lili! Kérlek mutatkozz be az Olvasóknak! Mutasd be a családotad is!

– 14 éves vagyok. 2011. május 15-én Keszthelyen születtem. Édesanyám Gelencsér Júlia, Keszthelyen a Munkaügyi Hivatalban dolgozik. Édesapám, Gelencsér Péter építésvezető egy gyenesdiási cégnél. Két testvérem van, Miske 1. osztályos, Bence hatodikos. Mindhárman a vonyarci általános iskolába járunk.

Családunk tősgyökeres balatongyöröki. Úgy tudom, több mint négyszáz évre vezethető vissza a családfánk. Az egyik legfontosabb személy az életemben a nagymamám, akivel egymás mellett, egy udvarban lakunk. Szoros vele a kapcsolatom, hasonlítunk jellemben, viselkedésben, gondolkodásmódban. Büszke vagyok rá, nagyon szeretem Őt. Sokat tanultam és tanulok tőle, azt például, hogyan kell jól élni és viselkedni, mi az, ami illik és mi az, ami nem. Jókat tudunk együtt főzni. Az is példa nekem, hogy sokat tett a faluért, volt alpolgármester, képviselő, Nőklub vezető.

– Bemutatnád iskolai tanulmányaidat, közösségi feladataidat?

– A Vonyarcvashegyi Eötvös Károly Általános Iskola nyolcadikos tanulója vagyok. Nemrég volt félévzárás. A félévi bizonyítványban egy négyes lett, a többi mind ötös. Humán érdeklődés jellemző rám. Az angol nyelvet szeretem a legjobban. A balatongyöröki óvodában kezdtem játékosan tanulni a nyelvet. Ma már filmet, filmsorozatokot nézek, könyveket olvasok angolul, beszélni is jól tudok, pedig alig tanulok, inkább érzékelem van hozzá. Nyárig szeretnék középfokú nyelvvizsgát tenni.

Szeptembertől az iskolai diákönkormányzat elnökének választottak. Diákgyűléseken beszéljük meg az iskolai programokat. A Padtárs diákújság egyik szerkesztője vagyok, szinte minden hónapban írok egy aktuális cikket.

– Hová, melyik középiskolába jelentkeztél továbbtanulni?

– Február hónapban kell beadnom a felvételi jelentkezési sorrendet. Mindenképpen két tanítási nyelvű vagy angol tagozatos osztályba szeretnék felvételt nyerni. Több elképzelésem is van, ahol szívesen tanulnék tovább: a balatonfüredi Lóczy Lajos Gimnázium két tanítási nyelvű osztálya, a veszprémi Vetési Albert Gimnázium szintén kéttannyelvű osztálya. Megjelölöm

a veszprémi Lovassy László Gimnáziumot és a keszthelyi Vajda János Gimnáziumot is.

Nyílt napon megnéztem a balatonfüredi gimnáziumot. Nagyon tetszett az iskola szép épülete, kedvesek voltak a tanárok. Ebben a középiskolában magas szintű nyelvoktatás folyik. Nulladik évfolyammal indul, ahol heti 18 óra az angol nyelvtanulás. Túljelentkezés van, úgyhogy nagyon örülnék, ha sikerülne bejutni.

A központi írásbeli felvételin túl vagyok. Január 18-án a keszthelyi gimnáziumban írtam meg a magyar nyelvi és matematika felvételi feladatsort. Már tudom az eredményt az iskola honlapjáról. 180 felvételizőből az első tíz legjobb eredményt elérték között vagyok az összesített pontszám alapján. Nagyon sokat készültem, szinte az összes előző évi feladatlapot megoldottam mindkét tantárgyból.

– Mivel töltöd a szabadidődet?

– 2021-ben csatlakoztam a vonyarcvashegyi Imre Sándor Szeretetszínházhoz. Nagyon jól érzem itt magam. Olyan társulat ez, ahol fogyatékkal élő felnőtt emberekkel játszunk együtt mi, általános és középiskolás diákok. Tetszik nekem a közös munka, pár perc után már senki nem tudja, hogy ki a sérült és ki nem. Mindnyájan mások vagyunk, ők is ugyanolyan értékes emberek. Nagyon tiszteltem Bartokos Tamást, a színház rendező igazgatóját, aki megálmodta és kitalálta ezt a színházat. Két hetente vannak a közös próbák Vonyarcon. Sok előadáson vagyunk túl. Az ország több helyén léptünk fel. Szerepeltem például a „Dzsungel könyvében”, a „Valahol Európában”, „Legyetek jók, ha tudtok” vígjátékban, a „Ludas Matyiban”. Kisebb, rövidebb darabokban is, amit például óvodásoknak vagy meghívásos rendezvényeken adtunk elő. Decemberben az „Isten pénze” című előadásunk is sikeres lett. Részt veszünk a Lázár Ervin programban. Több településre elvittük színdarabjainkat az általános iskolások részére.

A színjátszás mellett a Zalai Balaton-part Koncertfűvőszenekear kis zenekarában fuvolázom. Kiss Tamás bácsi a karnagy. A Keszthelyi Festetics György Alapfokú Művészeti Iskola tagjaként heti kétszer fuvolaórára van, heti egyszer pedig zenekari próba. 2024. áprilisban volt a zenekar 30 éves jubileumi koncertje, ami

minősítő koncert is volt. Ekkor kaptuk meg a „koncert fúvószenekar” elismerő címet. Édesanyám alapító tagja a zenekarnak, Ő vadászkürtön játszik. Legutóbb Balatongyörökön február elsején a Panoráma Hotelben fúvószenekari farsangi bálon szerepeltünk.

Sok barátom van, akikkel szívesen együtt töltöm a maradék szabadidőmet.

– *Megfogalmazódott már Benned, hogy felnőttkorodban mivel foglalkoznál szívesen?*

– A középiskola elvégzése után egyetemi továbbtanulást tervezek, az is lehet, hogy külföldön. Angol

nyelvtudásomat szeretném tökéletesíteni. Sokszor gondolok arra, hogy angol nyelvű tolmácsként szeretném élni az életemet.

– *Mi az, ami erőt ad neked a szorgalmas tanuláshoz, a sok közösségi feladathoz, értékes, aktív életedhez?*

– Családunk katolikus vallású. Nekem a hit, a hitem erőt ad, nem hiányozhat az életemből. Kapaszkodót, segítséget nyújt és közösséghez tartozást. Útmutatást arra, mit, hogyan tegyek.

Köszönjük szépen a beszélgetést.

A Szerkesztőség

Magyar Kultúra Napja a vonyarcvashegyi iskolában

Évezredes hagyományaink ápolása, nemzeti tudatunk erősítése volt a célja a január 22-én megtartott iskolai projektnapnak.

A diákoknak osztályonként meg kellett tanulniuk a Himnusz egy-egy versszakát, amit az aulában szavaltak el.

Ezután a szintén előre meghirdetett versíró verseny eredményhirdetése következett.

Az alsósok között I. helyezést ért el *Borbély Barnabás*, II. helyezett *Héricsz László Bendegúz*, III. helyezettek *Horvát Dalma* és *Varnier Rozália*.

A felső tagozatosok versét két korcsoportban értékeltük.

5-6. évfolyamon I. helyezett *Hunyady Kristóf*, II. helyezett *Szabó Zalán*, III. helyezett *Istenes Jázmin* alkotása lett.

7-8. osztályos kategóriában I. helyezést ért el *Fekete Dóra*, II. helyezett *Cseke Zsolt*, III. helyezett *Fehér Anna Zóra*.

Ezt követően az alsósok versmondó versenye következett, mellyel párhuzamosan a felsősök különféle logikai és közösségépítő társasjátékokkal, valamint rejtvényfejtéssel fejleszthették játékkultúrájukat.

Az alsós szavalókat a felsősök váltották a délelőtt közepén az aulában.

A szavalóverseny eredménye:

1-2. osztály: I. helyezett *Juhász Zoé*, II. helyezett *Móricz Blanka*, III. helyezett *Héricsz Lara* és *Farkas Milán*.

3-4. osztály: I. helyezett *Gyulai Emma*, II. helyezett *Lukácsi Bíborka*, III. helyezett *Fejes Gergő*.

5-6. osztály: I. helyezett *Szkocsovszky István Péter*, II. helyezett *Szabó-Horváth Bence*, III. helyezett *Seffer András*.

7-8. osztály: I. helyezett *Zámbó Levente*, II. helyezett *Seffer Emília*, III. helyezett *Bán Csaba*.

A nap zárásaként a Kis-Hétrét együttes előadásában kortárs költők megzenésített verseit hallgatták a diákok.

Köszönetünket fejezzük ki a Vonyarcvashegyi Mű-

velődési Ház és Könyvtár igazgatójának, *Osvald Bálintnak*, a zsűri munkájában vállalt szerepéért, és a program megvalósításának részbeni finanszírozásáért.

Köszönjük szépen az Iskolai Szülői Közösségnek az anyagi támogatást.

Ugyancsak köszönjük a megvalósításban dolgozó pedagógus kollégáknak azt a sok munkát, aminek eredményeként tartalmas projektnapot tölthettek a gyerekek az iskolában.

*Erdei Ferenc
igazgató*

ÖT BORÁSZ 5 KÉRDÉS 5 VÁLASZ

Sorozatunk harmadik részében a Kiglics Családi Borműhelyt mutatjuk be

– *Hogyan került kapcsolatba a szőlővel és a borkészítéssel?*

– A Kiglics Családi Borműhely egy családi vállalkozás. Balatongyörök Felsőcsetény részén található, Fűredi út 28. szám alatt. Balatongyörök a Balaton-felvidéki borvidék része.

A birtok generációk óta a család tulajdonában van. Eredetileg egyenes ági felmenőnk, Kiglics István vásárolta meg az 1 hektár területet a két világháború között, és 1938-ban telepítette be azt szőlővel.

Abban az időben ez a munka nagy áldozatot követelt, mivel mindent kézi erővel végeztek.

Büszke vagyok arra, hogy Kiglics István állította vissza a szőlőkultúrát oltványszaporító anyaggal ezen a területen a 19. század végén pusztító filoxéra járvány után.

A történet így kezdődött, és immár negyedik generáció óta folyamatos a szőlőtermesztés és borkészítés.

A szőlőkultúra kialakulása és meghonosodása ezen a tájegységen a természeti viszonyokból adódóan adott volt. Gyakorlatilag az itt élő embereknek ez volt az egyetlen megélhetési lehetősége.

Napjainkban ez a kultúra gyökeresen átalakult. A szőlőterületek drasztikusan csökkentek, mi szinte az utolsók között visszük tovább és ápoljuk a hagyományt.

– *Milyen szőlőfajtákat termesztenek, milyen borok készülnek belőle?*

– Balatongyörök szőlőkultúrája hagyományosan a fehérborkészítéshez kötődik.

A fajtaszerkezetben ezt a hagyományt követjük. A tájegység zászlós bora az olaszrizling, ezért igyekszünk a fajta hírnevét ápolni és megőrizni. A fajta termesztése azért alakult ki, mert biztos megélhetést adott abban az időben a szőlősgazdáknak. Az olaszrizling mellett főbb fajtáink a rajnai rizling, a sauvignon blanc, szürkebarát és a cserszegi fűszeres.

Az ültetvény 2016-tól teljes rekonstrukción esett át. A termesztett fajtákat vásárolt szőlővel is kiegészítjük.

Ami a borstílust illeti, a mi boraink a vidékre jellemző íz- és aromajegyeket őrzik. Tü-

A 18. század végétől kezdve Balatongyörök – egykor Meszesgyörök – egyre ismertebbé vált szőlőtermesztéséről, borászatáról. A keszthelyi régióban napjainkban a legismertebb borászatok közé tartozik a balatongyöröki. Hogy minél többet tudjunk meg a balatongyöröki borokról, s persze hogy meg is kóstoljuk őket, egy sorozatot indítunk el. Minden hónapban egy balatongyöröki borászat képviselőjét szólaltatjuk meg. A kérdések ugyanazok lesznek. A válaszokat érdeklődéssel várjuk.

zes, komplex és hosszan érlelhető borok, feszes, friss savszerkezettel, köszönhetően a Pannon-tenger üledékes-karbonátos talajának. Illat- és ízjegyekben az érett gyümölcs és a virágos aroma dominálnak.

– *Mekkora szőlőterületen gazdálkodnak?*

– Eredetileg a családi birtok meghaladta az egy hektárt. Az mezőgazdaság ún. „szocialista átszervezésének” (az 50-es évek végétől a 70-es évek közepéig) a családi birtok is áldozatul esett, aminek az lett a vége, hogy a terület fél hektárra zsugorodott.

Jelenleg kiegészítő tevékenységként végezzük a gazdálkodást. A termőterület bővítésére nincs lehetőség, mert a szőlőterületekből üdülőterületek lettek.

Számunkra az a járható út, ha prémium minőségű borokat állítunk elő megfelelő marketingtevékenységgel.

– *Miért jó borásznak lenni?*

– Közhely szinten úgy tartják az emberek, hogy a focihoz és a borászathoz mindenki ért. Ebből következik, hogy a szőlőtermesztés és a borkészítés nagy kihívás. Alapos felkészültséget igényel mind a kettő. Fiammal ketten végezzük a munkát, mindketten szakmabeliek vagyunk. A prémium minőségű borok előállítására szép feladat és szakmai próbatétel. Ezért jó borásznak lenni.

– *Mi jelenti a sikerélményt ebben a szakmában?*

– A legnagyobb siker, ha meg tudod őrizni azt, amit a jó Isten megteremtett, és így ápolod a minőségi borkultúrát az emberek meglegedésére.

Elkészült a hulladéksziget Becehegyen

A téli hulladékszállítás időszakában, október 15-étől április 15-éig a becehegyi és paphegyi lakosok itt helyezhetik el a kommunális hulladékot.

Szeretnénk felhívni a figyelmet arra, hogy a hulladéksziget csak becehegyi és paphegyi ingatlanlajdonosok számára használható. Kizárólag kommunális hulladék elhelyezésére létesült.

Egyéb hulladékot a Mogyorós utcai telephelyen lehet lerakni, amelynek nyitvatartási ideje:

hétfő, szerda, péntek: 7.00-15.00, szombat: 8.00-12.00.

Ügyeljünk közösen a rendre és tisztaságra! Ápoljuk, védjük környezetünket!

Köszönjük szépen az Önkormányzatnak a becehegyi téli hulladékszállítás megoldását, a terület igényes kialakítását. Komoly előrelépésnek tekintjük. Öt éves kérésünk vált valóra.
Becehegyért és Paphegyért Egyesület

Megkezdődtek a felújítási munkálatok a Dísz téren

Szeretnénk továbbra is tájékoztatni a lakosságot a felújítási munkák kapcsán. A munkálatok miatt a Mi Kis Boltunk (Veronika Házi Sütő) jelenleg módosított nyitvatartással várja a kedves vásárlókat.

Sajnálattal értesítjük Önöket, hogy a téren található fákat hamarosan kivágják. Szakértői felmérés megállapította, hogy a régi, beteg fákat el kell távolítani. Helyükre egységesen új fákat ültetnek, biztosítva a tér zöldfelületének megújulását. Varga Zsófia településfejlesztési referens beszámolóját olvashatják:

A TOP-PLUSZ-1.1.3-21-ZA1-2022-00008 azonosítószámú, „A turisztikai szolgáltatások színvonalát emelő infrastruktúrafejlesztések Balatongyörökön” című pályázat keretében 2024. december 20-án megtörtént a munkaterület átadás.

Az azóta eltelt időben a kivitelezést végző vállalkozó munkaterület-előkészítést végzett, megtörténtek a bontási munkálatok, amelyeket részben a téren működő vállalkozók (régie pergolák, elötétők elbontása), részben a kivitelező cég (szegélyek és burkolatok) végzett.

Az Önkormányzat a téren lévő fák állapotának felmérésére szakértőt kért fel. A területen megtörtént a közművek feltárása, a geodézia kitűzés, támfal alapozás előkészítése és megindult a csatornaépítés is.

A heti rendszerességgel megtartott koordinációs megbeszéléseken az érintettek minden információt megkapnak, hogy a felújítás a lehető legkevésbé akadályozza a téren szolgáltató vállalkozások működését. Folyamatosak az egyeztetések a közműszolgáltatókkal, Magyar Állami Vasutak illetékes szakembereivel.

*Varga Zsófia
településfejlesztési referens*

Ízes fogások gyűjthető receptek

Péterfi Erzsébet balatongyöröki lakos jellegzetes farsangi édesség receptet küldött.

Köszönjük szépen.

Szalagos fánk

Hozzávalói:

- 50 dkg finomliszt
- 3 dkg élesztő
- 5 dkg margarin
- 2 db tojássárgája
- 3 dl tej
- 0.5 teáskanál rum
- 1 csipet só
- 2 ek porcukor
- 8 dl napraforgó olaj

Keverjük össze a lisztet a porcukorral, középebe készítsünk mélyedést, és töltsük bele a tojások sárgáját. Adjuk hozzá a tejben felfuttatott élesztőt, csipet sót, kevés rumot. Amikor összeállt a lágy tészta, adjuk hozzá az 5 dkg olvasztott margarint. Jól ki kell dolgozni. Dagasztó géppel egyszerű. Duplájára kelesztjük. Amint megkelt a tészta, 2 cm vastagságúra nyújtjuk el. Fánksgaggatóval kiszaggatjuk, hagyjuk pihenni kevés ideig. Közben forrósítsuk fel az olajat, és kezdődhet a sütés. Közepes lángon sütjük, az első felét lefedve. Ha megfordítjuk, már nem kell lefedni. Az a fele kerüljön az olajba először, amelyik pihentetésnél a teteje volt. Csináljunk az ujjunkkal kis mélyedést, úgy tegyük az olajba.

Jó étvágyat kívánok hozzá!

Péterfi Erzsébet

Januári pillanatképek a Bertha Bulcsu Művelődési Ház és Könyvtár életéből

A január hónap mindig a számvetés és a tervezés időszak a Bertha Bulcsu Művelődési Ház és Könyvtár életében. Az év elején kiemelt feladatként elkészítjük a közművelődési és könyvtári statisztikát, valamint az intézmény 2025-ös költségvetésének alapját képező adatok összeállítását. Emellett az éves programterv főbb irányvonalait is kijelöljük, hogy egész évben változatos kulturális eseményekkel szolgálhassunk a közönségnek.

Szakkörök és kiállítások

Januárban a feléhez érkezett a Nemzeti Művelődési Intézet támogatásával megvalósuló gyöngyfűző és makramé szakkör. Az elmúlt hónapok során a résztvevők rengeteg új technikát sajátítottak el, és immár saját tervezésű alkotásokat is készítenek. A szakkörök zárását követően az érdeklődők a Szépkezü Györökiek kiállításán csodálhatják meg az elkészült műveket.

Mozgás és egészség

A mozogni vágyók számára a hónapban is biztosítottuk a lehetőséget az aktív kikapcsolódásra. Keddenként 15 órától Sallai-Kocsis Dóra vezetésével gerinctorna foglalkozásokat tartunk (alkalmanként 2500 Ft/fő), míg kedd reggel 8 órától a női aerobikkal fejleszthetik állóképességüket az érdeklődők, Mersits Babett vezetésével (1500 Ft/fő).

Kisgyermekes családoknak

A legkisebbek és szüleik sem maradtak programok nélkül. A kéthetente csütörtökön 9:30-kor megrendezett ingyenes Zengő-ölelő foglalkozásokon Török Nikoletta zenepedagógus vezetésével közös éneklés és játékok segítik a szülő-gyermek kapcsolat elmélyítését.

Filmklub és zenés előadások

A Filmklub januárban két különleges alkotással várta a filmkedvelőket. Az első vetítésen egy 2023-as elsőfilmes magyar drámát, az „Elfogy a levegő” című filmet tekinthették meg a nézők. A hónap második felében pedig egy kísérleti film, „Dogville – A menedék”, Lars von Trier dán rendező alkotása szögezte a nézőket a székükhöz, különleges színházi jellegű látványvilágával és mély társadalmi mondanivalójával. Folytatását, a „Manderlay” című filmet március 20-án nézzük meg.

Kiss Tamás zenetanár, karnagy „Zene a történelemben” címmel vetített, zenés előadással készült, amelyben

történelmi eseményekhez kapcsolódó zenés filmrészleteket mutatott be, érdekes háttértörténetekkel fűszerezve.

A Magyar Kultúra Napja Györökön

A magyar kultúra napja alkalmából több esemény is megrendezésre került. Január 21-én a Balatongyöröki Honismereti Kör, valamint a Becehegyért és Paphegyért Egyesület meghívására Tolcsvay Béla, Kossuth-díjas előadóművész adott emlékezetes estet. Január 23-án a művelődési ház egyik népszerű, „Történelem dióhéjban” című előadássorozatának keretében Hangodi László történész két balatoni vár, a györöki és a hegyesdi vár történetjének eredt nyomába. A legkisebbek sem maradtak ki az ünneplésből: számukra könyvtári foglalkozást és rajzfilmvetítést szerveztünk.

Közösségi élmények

A Varázshangok Családi Játsszóház január végén ismét egy játékos délutánt hozott el a művelődési házba. Közhalmi Balázs és munkatársai mindig a legújabb és legizgalmasabb játékokat mutatják be, garantálva a jó hangulatot.

Első alkalommal, január 31-én került megrendezésre a Becehegyért és Paphegyért Egyesület kezdeményezésére az „Élet a sorok között” elnevezésű Irodalmi Kör, amely szokatlanul nagy érdeklődés mellett zajlott. Az eseményen Németh Hajna irodalomtanár vezetésével Márai Sándor „Január” című írását alapul véve beszélgettek a résztvevők, megosztva egymással gondolataikat és érzéseiket. A következő irodalmi találkozóra minden érdeklődőt szeretettel várunk – mindig az adott hónap utolsó péntek délutánján.

Közlemény

A balatongyöröki csónakházban a fogási naplókat **2025. február 28-áig** kérem leadni az alábbi időpontokban:

Szerda	13-17 óra
Péntek	13-17 óra
Szombat	10-12 óra

Érdeklődni a 30/213 6068 telefonszámon lehet.

Bujtor György
elnök

Balatongyöröki Horgász Egyesület

Februári – márciusi programok a Bertha Bulcsu Művelődési Ház és Könyvtárban

Zengő-ölelő foglalkozások:

február 6., 20. – 9.30 óra

Kórus foglalkozások:

február 5., 19., 26., március 5., 19. – 16.30 óra

Női aerobik:

kedd – 8.00 óra (1500 Ft)

Gerinctorna:

kedd – 15.00 óra (2500 Ft)

Szenior örömtánc:

szerda – 15.00 óra

február 14. (péntek) 10.00 óra

Hangszerszimogató ovisoknak:

Tücsökszabi Móka

Cseke Szabolcs zenés előadása a legkisebbeknek. Az ovisok mellett szeretettel várjuk a kisebb testvéreket is.

február 20. (csütörtök) 17.00 óra

Történelem dióhéjban: Az uzsaszentlélelki pálos kolostor *Hangodi László* történész, főmuzeológus előadása

február 22. (szombat) 9.00 óra

Télbúcsúztató Szépkilátó körtúra

A Szépkilátóról induló túra során a dolomitbányát érintve a romantikus nevű Szerelmetetőre érünk, majd innen felkapaszkodunk a Batsányikilátóhoz, ahol megcsodálhatjuk a fantasztikus kilátást. A Csodabogyós barlang irányába haladunk tovább, de nem látogatjuk meg a barlangot, hanem leereszkedünk az edercsi szőlők felé, majd a be-

cehegyi kápolna mellett elhaladva a Panoráma úton át érünk vissza a Szépkilátóhoz. A túra időtartama kb. 3-4 óra, hossza 7 km, nehézsége közepes. A túra rossz idő esetén elmarad! Regisztráció szükséges: muvhaz@balatongyorok.hu

február 27. (csütörtök) 17.00 óra

Történelem dióhéjban: Politika és szerelem a reformkori asszonyok életében *W. Zsurka Ágnes* történész előadása

február 28. (péntek) 17.00 óra

Élet a sorok között: Irodalmi kör *Németh Hajna* irodalomtanár vezetésével

március 1. (szombat) 16-18 óra

Varázshangok Családi Játsszoház

Egy játékos délután logikai, ügyességi és társasjátékokkal, kézműves sarokkal – nem csak kicsiknek!

Minden, ami NŐ – márciusban a

hölgyeket ünnepeljük

március 6. (csütörtök) 17.00 óra

Nők a zenében

Kiss Tamás zenetanár, karnagy vezített, zenés előadása

március 7. (péntek)

Nőnap programok

17.00 óra – Szerelmes Győrökiek: Kiállítás az itt élő győrökiek esküvői fotóiból és képeiből – a megnyitón közreműködik a Győröki Kórus

18.00 óra – NŐ a bor mögött – „Beszélgetés mindenről, amiről nekem

a bor szől” – a borkóstolóval egybekötött este során *Lekics Valéria* borrásszal *Osvald Bálint* beszélget. Az eseményre elsősorban a hölgyeket várjuk, de természetesen a férfi kísérőket is örömmel látjuk!

március 13. (csütörtök) 17.00 óra

Történelem dióhéjban: Nők a férfiak árnyékában: Szendrey Julianna és Kossuth Zsuzsa

W. Zsurka Ágnes történész előadása

március 15. (szombat) 11.00 óra

Ünnepi megemlékezés az 1848/49-es szabadságharc tiszteletére a Kossuth szobornál

március 20. (csütörtök) 17.00 óra

Filmklub: *Manderlay* (a *Dogville* című film folytatása)

dán-svéd-holland-francia-német-angol filmdráma, 139 perc, 2005, rendező: Lars von Trier

március 22. (szombat) 9.00 óra

Túra a Szobakó-barlanghoz

A könnyű, kb. 6 km-es és 2-3 órás túra kiinduló pontja Bélapi pihenő, innen közelítjük meg alulról a Szobakó-barlangot, majd térünk vissza a kiinduló ponthoz. A túra rossz idő esetén elmarad! Regisztráció szükséges: muvhaz@balatongyorok.hu

március 27. (csütörtök) 17.00 óra

Jókai 200: *Csányi Zoltán* irodalmi estje Jókai Mór születésének 200. évfordulójára

Új urnafal, útburkolati javítások és megújult kültéri hirdetőszekrény

A lakossági igények növekedése miatt 2024. januárban megtekelték az urnahelyek a balatongyöröki temetőben. Két balatongyöröki vállalkozó munkájának köszönhetően új urnafalat építettek az Önkormányzat, így hét hellyel bővült az urnahelyek száma. Már csak a vakolatdísz hiányzik az építményről.

Megújult a Kossuth utcai élelmiszerbolt előtti kültéri hirdetőszekrény, amelyet a balatongyöröki *Csapó Gábor* favázkészítő mester készített. A napokban fametszetű tető kerül még rá. Az alaphoz a térkövet a parkmunkások rakták le.

Útburkolati javítások történtek a Bece utcában és a Hétház utcában. Az Önkormányzati Hivatalban szükségessé vált a jegyzői iroda felújítása.

Mikola Gyula - községgondnok

Új óvodai bútorok az „Örökös Zöld Óvodában”

Óvodánk 2024-ben „Örökös Zöld Óvoda” minősítő címben részesült. Minden évben három alkalommal, az őszi, tavaszi és téli időszakban „Zöld hét” programokat szervezünk. Ebben az évben január utolsó hete az egészség, az egészséges életmód jegyében telt. Védőnőnk interaktív előadásán vettünk részt a gyerekekkel. A bacilusok terjedéséről, a kézmosás fontosságáról beszélgettünk. Tízóráira egészséges finomságokat készítettünk. Egy kedves

anyuka zöldségsalátával és grillhússal kedveskedett gyermekeinknek. Főszerepet szenteltünk a mozgásnak. Zenés tornával melegítettünk be. Játékos feladatokban, váltóversenyeken küzdöttek, futottak és futballoztak az óvodások. A legügyesebbek arany, ezüst és bronzérmeket vehettek át legnagyobb örömükre.

Régi álmunk vált valóra januárban. A Méhecske csoportba új óvodai bútorok kerültek, mesei elemekkel díszített szép fenyő szekréneysort kaptunk. Bővült játékkészletünk egy fésülködő asztallal. Az új szőnyegnek is örvendtek a gyerekek.

*Koroncz Katalin
tagóvoda vezető*

Mesés délelőtt a könyvtárban

A könyvtárban igazi ünnep volt a magyar kultúra napja, hiszen nem csak a felnőtt lakosság, hanem a legkisebbek, az óvodások is bepillanthattak a magyar kultúra színes világába.

A péntek délelőtti foglalkozáson a gyerekek megtudhatták, miért ünnepeljük a magyar kultúra napját, és milyen értékeket őriz a magyar kultúra. Egy kedves népmese hallgatása után játékos feladatokkal elevenítettük fel a történet legfontosabb mozzanatait.

A mese után a magyar ünnepek és népszokások kerültek terítékre, de igyekeztünk összeszedni ízletes, igazi magyar ételeket is. A gyerekek lelkesen meséltek arról, hogy ki minek öltözik farsangkor, hogyan szoktak májusfát állítani az óvoda udvarán, illetve, hogy karácsonykor mindig műsort adnak, amely általában egy kis betlehemezés szokott lenni. A vidám beszélgetést táncdalokkal színesítettük: az Alma Együttes népszerű dala, a „Nád a házam teteje” ritmusára mozogtak a kicsik. A foglalkozás végén még három népmesét néztünk meg, majd jókedvűen indultak vissza az óvodába.

Köszönjük szépen az óvodásoknak és az óvónőknek, hogy velünk tartottak! Már most készülünk a következő találkozóra, amelyen a farsang lesz a téma. Március 15-e körül pedig újabb izgalmas programmal várjuk a gyerekeket.

Vállalunk
ágynemű, paplan, párna,
függöny, matracvédő, szőnyeg
tisztítást.
Öltöny, kabát vegytisztítást.
Balatongyörök Zsöllehati utca 4.
06 70/258 3437
Leitner Csilla
(Szőnyegtisztítás: szerdánként, egy hét átfutási idővel!)